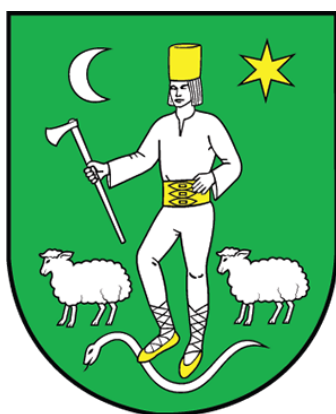

Kronika
obce
VALASKÁ
rok 2022

*Zápis do obecnej kroniky za rok 2022 bol prerokovaný na zasadnutí
obecného zastupiteľstva dňa 13. 11. 2024*

Starosta obce Valaská – Mgr. Peter Jenča

Kronikárka obce Valaská – Mgr. Kristína Magerová

OBSAH

1. Verejný a spoločenský život	5
1.1. Občianske združenia a organizácie pôsobiace v obci Valaská	20
2. Obyvateľstvo	20
3. Obecná samospráva	21
3.1. Obecné zastupiteľstvo	21
3.2. Komisie pri obecnom zastupiteľstve	21
3.3. Zasadnutia obecného zastupiteľstva	22
3.4. Voľby do orgánov štátnych samospráv	23
3.5. Technické služby obce Valaská	24
4. Rozpočet obce a finančné dotácie	26
4.1. Rozpočet	27
4.2. Poskytnutie dotácií z rozpočtu obce Valaská	33
4.3. Ovčiarstvo a iné	34
5. Školstvo	34
5.1. Materská škola Valaská	34
5.2. Základná škola Jaroslava Simana	36
5.3. Základná umelecká škola Valaská	39
5.4. Odborné učilište internátne Valaská	42
5.5. Centrum pre deti a rodiny Valaská	43
5.6. Centrum príležitostí Valaská	44
6. Kultúra	44
7. Šport	47
8. Cirkevný život	48

9. Zdravotníctvo	49
10. Počasie	50
11. Dianie vo svete	51
Sprievodný materiál – Fotografická dokumentácia.....	54

1. Verejný a spoločenský život

Rok 2022 sa niesol v duchu turbulentných vládnych roztržiek a odvolávania jednotlivých členov vlády, ale aj vojnou na Ukrajine a zdržovaním potravín, pohonných hmôt a energii.

1. januára Nemecko prevzalo od Spojeného kráľovstva na jeden rok predsedníctvo v skupine siedmich najvyspelejších krajín sveta (G7).

13. januára Poslanecká snemovňa Parlamentu Českej republiky vyslovila dôveru vláde premiéra Petra Fialu.

18. januára za novú predsedníčku Európskeho parlamentu (EP) zvolili poslanci maltskú europoslankyňu Robertu Metsolovú.

21. januára v Ženeve sa uskutočnilo rokovanie medzi americkým ministrom zahraničných vecí Antonym Blinkenom a jeho ruským rezortným partnerom Sergejom Lavrovom.

29. januára Talianske vládne strany drvivou väčšinou zahlasovali za to, aby odchádzajúci prezident Sergio Mattarella zotrval na čele štátu ešte jedno funkčné obdobie.

30. januára v Portugalsku sa konali predčasné parlamentné voľby, v ktorých zvíťazili vládnucci socialisti vedení premiérom Antóniom Costom.

V januári nás opustil Július Leitner, dlhoročný člen DHZ Valaská.

2. februára sme v našej obci uvítali do života našich nových občanov

3. februára Americký prezident Joe Biden oznámil, že americkí vojaci zabili v Sýrii vodcu militantnej organizácie Islamský štát Abú Ibráhíma Hášimího Kurajšího.

4. februára začali v Čínskom Pekingu Zimné olympijské hry. Slovensko na nich zastupovalo päťdesiat športovcov v siedmich rôznych športoch. Získali sme na nich **dve medaily**, a to

zlatú a bronzovú. Práve o bronzovú sa postaralo národné **hokejové mužstvo**, keď v boji o tretie miesto zdolalo Švédov 4:0. Najväčšou hviezdou šampionátu sa stal **Juraj Slafkovský**, ktorého neskôr historicky ako prvého Slováka v NHL draftovali z prvého miesta.

6. februára uplynulo 70 rokov odvtedy, kedy nastúpila na trón panovníčka Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a ďalších štátov Spoločenstva národov (Commonwealthu) kráľovná Alžbeta II., ktorá sa stala najdlhšie vládnucou panovníčkou na svete.

9. februára o spomenutú zlatú medailu sa zaslúžila slovenská lyžiarka Petra Vlhová v slalome. Doplnila tak posledný dielik, ktorý chýbal do jej kariérnej skladačky. Veľkým prekvapením bolo vypadnutie Mikaely Shiffrinovej, ktorá po obrovskom slalome nedokončila ani svoju najsilnejšiu disciplínu.

9. februára Národná rada SR schválila a prezidentka Zuzana Čaputová ratifikovala dohodu o obrannej spolupráci s USA, ktorá americkým ozbrojeným silám umožní využívať letecké základne Malacky a Sliač.

10. februára zomrel Eduard Kukan, slovenský politik, bývalý podpredseda SDKÚ-DS.

12. februára Český expremiér Andrej Babiš bol opäťovne zvolený za predsedu hnutia ANO.

13. februára Spolkové zhromaždenie (Bundesversammlung) zvolilo za prezidenta Nemecka na druhé päťročné obdobie Franka-Waltera Steinmeiera.

21. februára Ruský prezident Putin uznal proruské separatistické republiky na východe Ukrajiny a nariadil vstup ruských vojsk na ich územie. Slovensko prijalo a poskytlo útočisko mnohým vojenským utečencom z vojnou postihutej Ukrajiny.

23. februára prebehlo odvolávanie Romana Mikulca z postu ministra vnútra. Odvolávanie nebolo úspešné.

24. februára začala ozbrojená Ruská invázia na území Ukrajiny.

26. februára našu obec rozveselil fašiangový sprievod

2. marca valné zhromaždenie OSN schválilo rezolúciu požadujúcu okamžité zastavenie bojov a stiahnutie ruských vojsk z Ukrajiny.

3. marca Gruzínsko a Moldavsko oficiálne požiadali o členstvo v Európskej únii.

6. marec je pamätným dňom našej obce. Už 77 rokov žijeme v mieri, bez zbraní, násilia a nedostatku.

7. marca sa v našej obci uskutočnil pod patronátom Červeného kríža odber krvi. Záujem o darovanie krvi prejavilo zújem 36 darcov.

10. marca poslanci Národného zhromaždenia rozhodli o tom, že prezidentkou Maďarska v nadchádzajúcom päťročnom období bude nominantka vládneho bloku Fidesz-KDNP Katalin Nováková.

13. marca zomrel Ľubomír Roman, slovenský herec a politik.

14. marca Slovenského premiéra Eduarda Hegera prijal na osobnej audiencii vo Vatikáne pápež František. Išlo o Hegerovu prvú oficiálnu návštevu vo Vatikáne.

15. marca Americký Senát jednomyselne prijal rezolúciu, ktorou označil ruského prezidenta Vladimíra Putina za vojnového zločinca.

16. marca sa uskutočnil Matičný pochod na Hnusnom pri príležitosti osláv oslobodenia obce

24. marca na našej Lipovej horelo

30. marca sa opäť uskutočnilo odvolávanie Romana Mikulca z postu ministra vnútra. Odvolávanie nebolo úspešné.

27. marca - Vo veku 88 rokov zomrel legendárny slovenský futbalista a bývalý československý reprezentant Titus Buberník. Na ME 1960 s Československom získal bronz, na MS 1962 v Čile bol člen strieborného tímu.

3. apríla v Maďarsku sa konali voľby do Národného zhromaždenia. Zvítazil v nich so ziskom ústavnej väčšiny vládny blok strán Fidesz-KDNP premiéra Viktora Orbána.

5. apríla uverejnil časopis Forbes vyhlásil aktuálny rebríček najbohatších ľudí sveta na čele s Elonom Muskom s majetkom 219 miliárd dolárov. Z osôb slovenského pôvodu je v rebríčku na 654. mieste Andrej Babiš s majetkom 4,4 mld. a zo Slovákov na 1729. mieste Ivan Chrenko s majetkom 1,7 mld. dolárov. V tento deň **lekárski odborári** vyhlásili štrajkovú pohotovosť v dôsledku zhoršujúcej sa situácie v zdravotníctve. V prípade nesplnenia ich požiadaviek vládou hrozili lekári podaním hromadných výpovedí.

6. apríla - Karol Divín, bývalý československý krasokorčuliar, strieborný medailista zo ZOH 1960 v Squaw Valley či dvojnásobný majster Európy, zomrel vo veku 86 rokov.

7. apríla valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov pozastavilo členstvo Ruska v Rade OSN pre ľudské práva (UNHRC).

8. apríla Americký minister obrany Lloyd Austin oznámil, že Spojené štáty umiestnia na Slovensku jednu batériu systému protiraketovej obrany Patriot spolu s americkým obslužným personálom.

10. apríla vo Francúzsku sa uskutočnilo prvé kolo prezidentských volieb. Najúspešnejšími, spomedzi 12 kandidátov sa stali súčasný centristický prezident Emmanuel Macron a líderka krajnej pravice Marine Le Penová.

24. apríla Emmanuel Macron sa stal víťazom druhého kola prezidentských volieb. Súčasný prezident získal 58,5 percenta hlasov voličov, zatiaľ čo jeho vyzývateľke Marine Le Penovej vyjadrilo podporu 41,5 percenta voličov.

28. apríla došlo po tretí krát k pokusu odvolať ministra vnútra Romana Mikulca z jeho postu. Opäť neúspešne.

7. mája na návštevu Slovenska pricestovala prvá dáma USA Jill Bidenová.

10. mája funkcie sa oficiálne ujala nová maďarská prezidentka Katalin Nováková, ktorá je prvou ženou na tomto poste a vo svojich 44 rokoch súčasne najmladšou hlavou štátu v dejinách Maďarska. Slávnostná inaugurácia sa konala o štyri dni neskôr 14. mája.

13. mája začali Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji. Išlo o 85. majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji organizované Medzinárodnou hokejovou federáciou. Konali sa vo Fínsku od 13. do 29. mája 2022. Dianie majstrovstiev bolo ovplyvnené ruskou inváziou na Ukrajinu.

IIHF po začatí invázie rozhodla, že Bielorusko a Rusko sa nemôžu zúčastniť na vrcholných podujatiach až do odvolania. **Finálový zápas vyhralo Fínsko** nad Kanadou 4:3 po predĺžení. Na treťom mieste sa umiestnilo Česko po výhre nad USA. **Slovensko skončilo na ôsmom mieste.**

13. mája Chorvátsky parlament schválil zákon o zavedení eura ako oficiálnej meny v krajine. Spoločnou európskou menou by sa malo v Chorvátsku začať platiť od januára budúceho roka.

15. mája víťazom Eurovízie 2022 sa stala ukrajinská hiphopová skupina Kalush Orchestra.

16. mája poslanci maďarského Národného zhromaždenia opäťovne zvolili za premiéra Viktora Orbána, ktorý tak nastúpil do tejto funkcie už po piaty raz.

18. mája Fínsko a Švédsko oficiálne podali svoje žiadosti o členstvo v Severoatlantickej aliancii. Rozhodnutie bolo motivované obavami o bezpečnosť, ktoré vyvolala ruská invázia na Ukrajinu.

19. mája Švajčiarsky prezident Ignazio Cassis prijal na štátnej návšteve s najvyššími poctami prezidentku SR Zuzanu Čaputovú.

20. mája Francúzsky prezident Emmanuel Macron vymenoval novú vládu premiérky Élisabeth Borneovej.

24. mája zložením sľubu ministrov v maďarskom Národnom zhromaždení vznikla oficiálne piata vláda premiéra Viktora Orbána.

- Maďarská vláda vyhlásila s platnosťou od polnoci stav vojnovnej hrozby.

25. mája členovia ZO JDS Valaská absolvovali autobusový zájazd do Banskej Štiavnice

30. mája lídri členských krajín EÚ sa na mimoriadnom summite v Bruseli dohodli na zavedení čiastočného ropného embarga voči Rusku.

V júni sa v našej vláde opäť odvolávalo. Ministri Ján Budaj (životné prostredie), Richard Sulík (hospodárstvo) a minister pôdohospodárstva Samuel Vlčan neboli odvolaní zo svojich postov vo vláde Eduarda Hegera.

V našej obci sa na ulici TDH 457 dokončila oddychová zóna. Pribudol aj Z-Box Packeta.

2. júna v Londýne sa začali štvordňové oslavy 70. výročia nástupu britskej kráľovnej Alžbety II. na trón.

12. júna vo Francúzsku sa konalo prvé kolo parlamentných volieb.

11. júna pri príležitosti osláv svätého Floriána, patróna hasičov, bolo Dobrovoľnému hasičskému zboru obce Valaská v Banskej Bystrici udelené vyznamenanie za mimoriadne nasadenie pri zdoľávaní požiarov a nežiaducich udalostí v Banskobystrickom kraji za rok 2021.

13. júna Slovenského premiéra Eduarda Hegera prijal v Berlíne nemecký kancelár Olaf Scholz.

19. júna vo Francúzsku sa uskutočnilo druhé kolo parlamentných volieb, v ktorých prišiel prezident Emmanuel Macron o doterajšiu väčšinu kresiel v parlamente. V 577-člennom Národnom zhromaždení má jeho blok iba 245 kresiel.

20. júna sa uskutočnil 9. ročník charitatívneho podujatia Nadácie TA3 „Káčer na bicykli“. Podujatie je spojením cyklomaratónu a finančnej zbierky pre ľudí, ktorí potrebujú pomoc. V tomto roku bol symbolický šek na 1000 € venovaný rodine Lukáška Benka, ktorý je žiakom ŠZŠ.

21. júna Francúzska premiérka Élisabeth Bornová ponúkla svoju demisiu, prezident Emmanuel Macron ju odmietol.

1. júla Česká republika prevzala predsedníctvo v Rade EÚ. Slovenská republika prebrala predsedníctvo vo Vyšehradskej štvorke (V4).

5. júla - Predstavitelia 30 členských štátov NATO podpísali prístupové protokoly Fínska a Švédska k Severoatlantickej zmluve.

6. júla strana SaS vypovedala koalíčnú zmluvu. Od premiéra Eduarda Hegera očakávala vypracovanie novej, z ktorej vyplynie, že minister financií Igor Matovič (OLANO) nebude členom vlády. Ultimátum dala do konca augusta a podmienila to aj odchodom ministrov SaS z vlády.

7. júla - Britský premiér Boris Johnson oznámil, že odstúpi z funkcie.

21. júla Taliansky prezident Sergio Mattarella podpísal dekrét o rozpustení parlamentu.

30. júla sa v Banskej Bystrici sa skončil Letný európsky olympijský festival mládeže 2022, zúčastnilo sa ho 2300 športovcov zo 48 krajín.

Vo Valaskej- časť Piesok vzniká **Centrum príležitostí**, multifunkčné inkluzívne centrum

2. augusta Americký prezident Joe Biden potvrdil zabitie vodcu teroristickej siete al-Káida Ajmana Zawahrího v Afganistane.

8. augusta zomrel kardinál Jozef Tomko a aj austrálska herečka a speváčka Olivia Newton John známa aj z muzikálu Pomáda.

24. augusta prezidentka Slovenskej republiky rozhodnutím č. 362/2022 Z. z., na základe petície občanov prijatej 24. augusta 2022 vyhlásila referendum a určila deň jeho konania na sobotu 21. januára 2023 . Referendum sa koná od 07.00 h do 22.00 h.

25. august Úrad jadrového dozoru vydal povolenie na spustenie 3. bloku Mochoviec.

26. augusta zomrela známa a obľúbená česká speváčka Hana Zagorová. Bola držiteľka 9 Zlatých slávikov.

29. augusta sa v našej obci uskutočnil pietny akt kladenia vencov pri príležitosti osláv SNP.

30. augusta zomrel sovietsky komunistický politik Michail Gorbačov.

31. augusta minister hospodárstva a líder SaS Richard Sulík podal demisiu. V tento deň zomrel aj Alexander Horváth, bývalý kapitán futbalového Slovana Bratislava, ktorý priviedol k zisku Pohára víťazov pohárov v roku 1969.

Skvelé leto si užili naše deti v tábore organizovanom **OZ Bahniatka**.

2. septembra vláda českého premiéra Petra Fialu prežila hlasovanie o vyslovení nedôvery.

5. septembra Ruský prezident Vladimir Putin schválil novú doktrínu týkajúcu sa zahraničnej politiky, ktorá je založená okolo konceptu tzv. "ruského sveta".

5. septembra traja ministri za SaS podali demisiu. Ministerka spravodlivosti Mária Kolíková, minister školstva Branislav Gröhling a minister zahraničných vecí Ivan Korčok tak nasledovali Richarda Sulíka.

6. septembra Kráľovná Alžbeta II. poverila zostavením vlády Liz Trussovú.

8. septembra vo veku 96 rokov opustila tento svet **kráľovná Alžbeta II.** Bola najdlhšie vládnuce monarchom v dejinách Británie – na tróne bola 70 rokov. Vládla o sedem rokov

dlhšie ako kráľovná Viktória. Na trón nastúpila 6. februára 1952 po smrti svojho otca, kráľa Juraja VI. Nástupcom trónu sa stal jej **syn Charles**.

10. septembra nový britský monarcha, syn zosnulej kráľovnej Alžbety II., bude oficiálne známy ako kráľ Karol III. a stal sa oficiálne novým britským kráľom.

13. septembra prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala nových ministrov – Karla Hirmana (hospodárstvo), Viliama Karasa (spravodlivosť) a Rastislava Káčera (zahraničie). Vedením rezortu školstva bol dočasne poverený premiér Eduard Heger. Skôr v ten deň prijala demisie ministrov spravodlivosti Márie Kolíkovej, zahraničných vecí Ivana Korčoka, školstva Branislava Gröhlinga a hospodárstva Richarda Sulíka.

19. septembra v londýnskom Westminsterskom opátstve sa konal štátny pohreb kráľovnej Alžbety II.

21. septembra Ruský prezident Vladimir Putin vyhlásil čiastočnú mobilizáciu pred uskutočnením referend v štyroch ukrajinských regiónoch o pripojení k Rusku.

23. septembra v štyroch regiónoch, ktoré na východe a juhu Ukrajiny okupujú ruské sily, sa začali referendá o ich pripojení k Rusku. Do 27. septembra sa konali v samozvaných republikách - Doneckej a Luhanskej a v okupovaných častiach Chersonskej a Záporožskej oblasti.

23. - 24. septembra v Českej republike sa uskutočnili komunálne a senátne voľby.

24. septembra na Seredskej ulici v Trnave došlo z dosiaľ nezistených príčin k výbuchu plynu v rodinnom dome, v ktorom sa nachádzala jedna staršia osoba vo veku 70 rokov. Pri výbuchu došlo k poškodeniu susedného majetku.

25. septembra víťazom predčasných parlamentných volieb v Taliansku sa stal pravicový blok vedený nacionalistickou a krajne pravicovou stranou Bratia Talianska (FdI).

26. septembra Česká republika z dôvodu zvýšenej nelegálnej migrácie dočasne obnovila kontroly na štátnych hraniciach so Slovenskom.

Na plynovode Nord Stream 2 smerujúcom po dne Baltského mora z Ruska do Nemecka bol v blízkosti dánskeho ostrova Bornholm oznámený únik plynu.

V našej obci sa začalo so stavbou **bezbariérového vstupu do Zdravotného strediska**.
Naším občanom je naďalej k dispozícii **sociálny taxík**.

2. októbra na Staromestskej ulici v Bratislave, v mestskej časti Staré Mesto došlo krátko po 22:25 k vážnej dopravnej nehode, zrážke vozidla Škoda Superb s chodcami čakajúcimi na autobusovej zastávke mestskej hromadnej dopravy *Zochova*, v dôsledku ktorej zahynulo päť osôb (z toho štyria vysokoškolskí študenti) a ďalších šesť osôb ostalo zranených. Nehodu spôsobil vodič Dušan Dědčec pod vplyvom alkoholu pri jazde vysokou rýchlosťou, ktorého polícia na mieste zadržala. Dostal trest odňatia slobody na 15 rokov. Svoj skutok oľutoval.

4. októbra NR SR sa neuzniesla na vyslovení nedôvery podpredsedovi vlády a ministrom financií SR Igorovi Matovičovi. Za návrh hlasovalo len 73 zo 124 prítomných poslancov, pričom na odvolanie bolo potrebných aspoň 76 hlasov. **V tento deň** prezidentka Slovenskej republiky (SR) Zuzana Čaputová na návrh predsedu vlády SR Eduarda Hegera vymenovala pedagóga Jána Horeckého za ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR.

4. októbra zomrela Tatiana Hrivnáková, slovenská herečka a pedagogička.

5. októbra Česko predĺži dočasné kontroly na hraniciach so Slovenskom o 20 dní, do 28. októbra. Rovnaké rozhodnutie prijalo o deň neskôr aj Rakúsko.

8. októbra – Vo veku 79 rokov zomrela autorka francúzskej polievky Darina Matyášová. Celý profesionálny život spojila s vývojom a výrobou sterilizovaných a dehydrovaných polievok.

9. októbra - Úradujúci prezident Rakúska Alexander Van der Bellen bol opätovne zvolený do úradu.

12. októbra na Zámockej ulici v Bratislave došlo okolo 19 hod. k teroristickému útoku, ktorý si vyžiadal dve obete a jednu zranenú osobu. Išlo o podnik s názvom Tepláreň. Predpokladá sa, že motívom streľby mohla byť nenávisť útočníka k homosexuálne orientovaným osobám.

14. októbra Stanislav Kropilák - slovenský basketbalista 20. storočia, ktorý s Interom Bratislava získal štyri federálne tituly a s reprezentáciou ČSSR vybojoval na ME 1985 striebornú medailu, skončil vo veku 67 rokov.

15. októbra sa uskutočnil Matičný poznávací zájazd. Navštívili drevený Kostol sv. Michala Archanjela z 15. storočia zapísaný v UNESCO, v Tatranskej Javorine drevený Kostol sv. Anny a Múzeum Janka Kráľa.

25. októbra zomrel hudobník a skladateľ Branislav Hronec.

25. októbra Britská premiérka Liz Trussová podala demisiu do rúk kráľa Karola III., ktorý súčasne vymenoval za nového premiéra Rishiho Sunaka.

V tento deň sa v našej obci uskutočnil poeticko – hudobný recitál s názvom **NAVZÁJOM BLIŽŠÍ.**

27. októbra Česká vláda predĺžila dočasné kontroly na hraniciach so Slovenskom o ďalších 15 dní. V platnosti tak zostávajú do 12. novembra. Rovnaké rozhodnutie prijalo o deň neskôr tiež Rakúsko.

26. októbra slovenskú literárnu cenu Anasoft litera 2022 získal Stanislav Rakús za súbor próz *Lútosťivosť*. Stal sa tak druhým dvojnásobným laureátom v histórii tohto ocenenia.

28. októbra prezident ČR Miloš Zeman vyznamenal pri príležitosti 104. výročia vzniku Česko-Slovenska 78 osobností, vrátane Slovákov Mareka Frauwirtha, Ladislava Mňačka a Miroslava Žbirku (všetci in memoriam).

29. októbra sa uskutočnili spojené komunálne voľby a voľby do krajskej samosprávy.

1. novembra v Izraeli sa konali predčasné parlamentné voľby, ktoré vyhral bývalý premiér Benjamin Netanjahu.

2. novembra sa uskutočnila schôdza Miestneho spolku Červeného kríža o Valaskej

3. novembra prezidentka Zuzana Čaputová oznámila, že referendum o možnosti skrátiť volebné obdobie sa bude konať 21. januára 2023.

9. novembra za verejného ochrancu práv bol Národnou radou SR zvolený právnik Róbert Dobrovodský. Úrad bol neobsadený od 29. marca, kedy skončilo funkčné obdobie Márie Patakyovej. V tento deň zomrel aj politik a spoluzakladateľ KDH Ivan Čarnogurský.

12. novembra sa uskutočnila Martinská kvapka krvi v spolupráci s Miestnym spolkom Červeného kríža a Národnou transfúznou stanicou BB.

15. novembra po 8 rokoch výstavby bol slávnostne prerazený tunel Čebrať pod rovnomenným vrchom severozápadne od Ružomberka. Dvojrúrový tunel s dĺžkou 3,6 km bude súčasťou diaľnice D1, úseku Hubová – Ivachnová. Práve v tento deň počet obyvateľov našej planéty dosiahol v tomto roku métu **8 miliárd**. Podľa OSN počet obyvateľov narastá **najpomalšie od roku 1950**. Žiadne katastrofické preľudnenie nehrozí, avšak mnoho regiónov môže čeliť výzvam v podobe **sucha, nízkej pôrodnosti alebo starnúcej populácie**. Predpokladá sa, že **podiel obyvateľov nad 65 rokov** sa v roku 2050 zvýši na 16 % zo súčasných 10 %.

16. novembra dopad rakiet z 15. novembra v poľskej obci Przewodów neďaleko hraníc s Ukrajinou nebol podľa všetkého zámerným útokom. Uviedol to generálny tajomník NATO Jens Stoltenberg po mimoriadnom stretnutí veľvyslancov Aliancie v Bruseli.

Český prezident Miloš Zeman privítal na Pražskom hrade slovenskú prezidentku Zuzanu Čaputovú.

Bývalý americký prezident Donald Trump oficiálne oznámil, že v roku 2024 sa bude opäť uchádzať o úrad prezidenta Spojených štátov.

20. novembra začali Majstrovstvá sveta vo futbale v Katare. Majstrovstvá sveta vo futbale v Katare so sebou priniesli veľa kontroverzie. Či už išlo o samotný výber dejiska šampionátu, alebo možnú korupciu pri úvodnom otváracom zápase. Zápasy boli viac než vyrovnané, medzi najväčšie prekvapenia patrilo jednoznačne **Maroko**. Do finále sa však dostalo Francúzsko a Argentína. **Finále bolo bohaté na góly** a rozhodnúť museli až pokutové kopy. V nich sa lepšie darilo **Messiho Argentíne**, ktorá tak po dlhom čakaní opäť vystúpila na úplný vrchol.

23. novembra našu obec a ZŠ J. Simana navštívil predseda Matice slovenskej JUDr. Marián Gešper, ktorý žiakom školy porozprával o Štúrovcoch. V tento deň sa konalo aj **ustanovujúce zasadanie obecného zastupiteľstva** obce Valaská na ktorom poslanci aj starosta obce zložili svoje sľuby.

30. novembra Vláda schválila Memorandum o zlepšení systému zdravotníctva 2022. Išlo o požiadavku LOZ v súvislosti s hromadným výpoveďami lekárov. Zároveň parlament schválil zvýšenie platov zdravotníkov.

V mesiaci **november** bol v miestnej časti Piesok, na ulici Strojárska uzatvorený cestný most, z dôvodu jeho nevyhovujúceho technického stavu a závažných statických porúch. Most bol uzatvorený pre motorovú dopravu, pre chodcov je naďalej prechodný. Uzávierka mosta je na dobu neurčitú.

Taktiež bolo dokončené **nové detské ihrisko** v novej časti obce, na ulici Švermova pri bytovom dome TDH 443. Detské ihrisko je menších rozmerov a je vytvorené z agátového dreva.

1. decembra Roman Mikulec bol opäť odvolávaný z postu ministra vnútra. Opäť neúspešne.

5. decembra zomrela herečka Mária Kráľovičová.

6. decembra prišlo potešiť naše deti Divadlo z klobúka a zahralo Rozprávku o snehuliakovej mrkve.

7. decembra Česká republika predĺži kontroly na hraniciach so Slovenskom o ďalších 14 dní. V platnosti budú do 26. decembra.

10. decembra pápež František na audiencii vo Vatikáne našu prezidentku Zuzanu Čaputovú. Tá mu priniesla niekoľko darov – vianočné ozdoby z dielne družstva Okrasa v Čadci a tradičné sviatočné pečivo upečené v sociálnom podniku Bivio v Bratislave, ktoré si pápež prevzal v prútenej nádobe z chránenej dielne Vrbovnica v Bardejove. Najviac z darov však zaujal **obraz svätého Františka z Assisi** od uznávanej výtvarníčky Doroty Sadovskej, ktorý si od Slovákov vyslúžil mnoho kontroverzných reakcií. V tento deň zomrela herečka **Soňa Valentová**.

12. decembra - Prezidentka SR Zuzana Čaputová navštívila na Cypre slovenských vojakov a policajtov, ktorí tam slúžia v rámci mierovej misie Organizácie Spojených národov (OSN). Stretla sa aj s cyperským prezidentom Nikosom Anastasiadisom.

15. decembra vláde Eduarda Hegera bola počas rokovania Národnej rady Slovenskej republiky vyslovená nedôvera. To, o čom sa diskutovalo už dlhšie, sa skutočne udialo takmer na konci roka. Po veľmi dlho trvajúcim napätím na slovenskej politickej scéne nastal zlom – padla vláda Eduarda Hegera. Krehká koalícia, ktorá fungovala s veľkými problémami, sa stala minulosťou. Za vyslovenie nedôvery vláde Eduarda Hegera hlasovalo 78 poslancov NR SR. Vláda v demisii bude fungovať s obmedzenými právomocami a začnú sa prípravy na predčasné voľby.

20. decembra zomrel významný slovenský lekár, vedec a infektológ Vladimír Krčméry.

23. decembra Igor Matovič skončil vo funkcii ministra financií. Urobil tak na podnet strany SaS po tom, čo bola splnená jeho podmienka schválenia budúročného rozpočtu.

29. decembra zomrel politik Milan Číž ale aj populárny brazílsky profesionálny futbalista Pelé. Bol považovaný za najlepšieho futbalistu všetkých čias. V tento deň opustila svet aj anglická módna návrhárka a ekologická aktivistka Vivienne Westwoodová. Prezývaná bola „Queen of Punk“.

31. decembra zomrel emeritný pápež Benedikt XVI.

Naša farnosť sa aj tento rok zapojila do koledovania Dobrá novina. Naším deťom a ich vedúcim sa podarilo vyzbierať 700 euro.

Valaská 27. novembra započala adventné obdobie v našej obci. 1. adventnú sviecu zapálili žiaci našej Základnej školy Jaroslava Simana. Duchovný otec našej farnosti, Mgr. Martin Trojan, veniec posvätil, starosta obce, Mgr. Peter Jenča a predseda MO MS PaedDr. Matúš Magera sa prihovorili prítomným. Druhú adventnú sviecu 4.decembra zapálili žiaci Odborného učilišťa internátneho vo Valaskej, Tretiu adventnú nedeľu 11. decembra zapálili deti a pani učiteľky z Materskej školy. Poslednú 4. sviecu zapálili starosta obce s poslancami obecného zastupiteľstva.

Rok 2022 bol bohatý na zmeny bol významne poznačený vojnou na Ukrajine a narastajúcimi cenami potravín a pohonných hmôt.

1.1. Občianske združenia a organizácie pôsobiace v obci Valaská

OZ Dychový orchester Valaská (26 členov, dirigent Ján Jenča, predseda Róbert Hlaváčik).

Jednota dôchodcov Slovenska (200 členov a predsedníčka je Viera Sedláková).

MS Červený kríž (120 členov, predsedníčka je Renáta Kováčová).

Miestny odbor Matice slovenskej Valaská (má 174 členov a predsedom je Matúš Magera).

OZ Pekný deň (8 členov a predsedníčkou je Anna Gondová).

OZ Valaš'ania (má 38 členov a predsedom je Renáta Kubove).

OZ Bahniatka

Družstvo vlastníkov oviec Valaská

Urbárske pozemkové spoločenstvo vo Valaskej

Dobrovoľný hasičský zbor Valaská (má 54 členov a velí mu Michal Lengyel).

Spevokol Lipka pri MO MS Valaská (má 30 členov a dirigentkou je Martina Hricovíny).

Centrum príležitostí

Pohrebné podporné združenie Betliar – odbočka č. 93 Valaská (má 731 členov, predsedníčka je Alena Hučková, tajomníčka Božena Daxnerová a pokladníčka Stela Kramlová).

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov - Základná organizácia Valaská (42 členov),

Členská základňa COOP Jednota Brezno - spotrebné družstvo Valaská (129 členov)

Naša obec má aj **Dobrovoľný hasičský zbor obce**, ktorý má 26 členov a velí mu Michal Lengyel. Členovia DHZO musia absolvovať základnú prípravu členov DHZ, výcvik používateľov dýchacej techniky a každý rok aj lekársku prehliadku. Náš DHZO je jediný v okrese Brezno, ktorý je zaradený do kategórie A (výjazd do 10 minút).

2. Obyvateľstvo

Počet narodených detí za rok 2022: 22 (9 dievčat a 13 chlapcov).

Počet sobášov: 22 z toho 16 civilných a 6 cirkevných sobášov

Úmrtia: 20

K 31. 12. 2022 evidujeme 3 456 obyvateľov

Priemerný vek: 43, 41 roka

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie od 01. 01. 2021 do 31. 12. 2021:

Priťahovaní do obce: 64

Odstťahovaní z obce: 45

3. Obecná samospráva

Starosta obce: Mgr. Peter Jenča

Prednosta obecného úradu: Mgr. Dana Kmeťová

Zástupca starostu obce: Ing. Ján Dundovič

Hlavná kontrolórka obce: Ing. Bc. Mária Pohančaníková

3.1. Obecné zastupiteľstvo:

Volebný obvod č. 1 pred voľbami do orgánov miestnych samospráv 29. októbra 2022:

Ing. Ján Dundovič, PaedDr. Matúš Magera , PhDr. Zuzana Kúdelková, Ing. Zuzana Rolincová, MSc., Bc. Mgr. Róbert Hlaváčik, Ing. Peter Bánik, Milena Dobrotová, Blažena Pastírová

Volebný obvod č. 1 po voľbách do orgánov miestnych samospráv 29. októbra 2022: Ing.

Ján Dundovič, PaedDr. Matúš Magera , PhDr. Zuzana Kúdelková, Ing. Zuzana Rolincová, MSc., Bc. Radovan Antal, Ing. Peter Bánik, Milena Dobrotová, Bc. Marek Mora

Volebný obvod č. 2 pred voľbami do orgánov miestnych samospráv 29. októbra 2022:

Jozef Vrbovský, Martin Krupa, Mgr. Lucia Karolová

Volebný obvod č. 2 po voľbách do orgánov miestnych samospráv 29. októbra 2022:

Jozef Vrbovský, Michal Kováč, Ľubomír Múka

3.2. Komisie pri OcZ Valaská:

Komisia pre financie a správu majetku:

predseda komisie: Ing. Ján Dundovič

členovia z radov poslancov: PhDr. Mgr. Zuzana Kúdelková, Mgr. Róbert Hlaváčik, Martin Krupa, Ing. Peter Bánik

členovia z radov obyvateľov obce: Ing. Miroslav Filipko

Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

predseda komisie: PhDr. Mgr. Zuzana Kúdelková (NAJ)

členovia: Ing. Zuzana Rolincová, MSc.(nezávislá kandidátka), Martin Krupa (SNS), Ing. Ján Dundovič (SMER-SD)

Komisia pre kultúru

predseda komisie: Jozef Vrbovský

členovia z radov poslancov: Mgr. Lucia Karolová, Mgr. Róbert Hlaváčik, Milena Dobrotová

členovia z radov obyvateľov obce: Tatiana Vilhanová, Anna Gondová

Komisia pre šport

predseda komisie: PaedDr. Matúš Magera

členovia z radov poslancov: Ing. Zuzana Rolincová, MSc., Mgr. Lucia Karolová

členovia z radov obyvateľov obce: Vendelín Štrba, Filip Kramla, Blanka Pacerová, Bc. Radovan Antal, Mgr. Monika Jenčová, Juraj Kriváň, Dušan Sliachan

Komisia pre životné prostredie, poľnohospodárstvo a ochranu prírodných hodnôt

predseda komisie: PaedDr. Matúš Magera

členovia z radov obyvateľov obce: Lubomír Múka, Ing. Zuzana Slezáková

Komisia pre sociálne veci a školstvo

predseda komisie: Blažena Pastírová

členovia z radov poslancov: Mgr. Lucia Karolová

členovia z radov obyvateľov obce: Mgr. Iveta Babčanová, Marta Petrová, Mgr. Danka Dorková, Viera Babčanová, Mgr. Beáta Némethová

Komisia pre rozvoj obce, stavebný poriadok a územný plán

predseda komisie: Martin Krupa

členovia z radov poslancov: Ing. Zuzana Rolincová, MSc., Blažena Pastírová, PhDr. Mgr.

Zuzana Kúdelková, Ing. Peter Bánik, Milena Dobrotová

členovia z radov obyvateľov obce: Jozef Hucík, Anton Soliar, Jaroslav Poliak

Zbor pre občianske záležitosti

predseda: Mgr. art. Martina Hricovíny, Dis. art.

členovia z radu obyvateľov: Mgr. Eva Hanková, Mgr. Beáta Némethová, Mgr. Blanka Kyseľová, Mgr. Mária Pacerová, Mgr. art. Adriana Bundová

3.3. Zasadanie Obecného zastupiteľstva v obci Valaská

1. zasadanie 23. 02. 2022
2. zasadanie 30. 03. 2022
3. zasadanie 20. 04. 2022
4. zasadanie 22. 06. 2022
5. zasadanie 21. 09. 2022
6. zasadanie 23. 11. 2022
7. zasadanie 15. 12. 2022

3.4. Voľby do orgánov samosprávy obcí a Voľby do orgánov samosprávnych krajov

Voľby sa konali 29. októbra 2022. Naším občanom boli k dispozícii 4 volebné miestnosti. Možnosť voliť mali aj imobilní voliči. Občania si volili 11 poslancov z dvoch volebných obvodov. Volebný obvod č. 1 – 8 poslancov a volebný obvod č. 2 – 3 poslancov. O priazeň voličov sa uchádzalo 18 kandidátov na poslancov a 3 kandidáti na starostu obce. Vo volebnom obvode 1 kandidovali nasledovní: Bc. Radovan Antal, Ing. Peter Bánik, Milena Dobrotová, Ing. Ján Dundovič, Ing. Igor Hrebíček, Vojtech Kokavec, Igor Kováč, Norbert Kučera, PhDr., Mgr. Zuzana Kúdelková, PaedDr. Matúš Magera, Ing. Ján Marcinek, Bc. Marek Mora, Tomáš Púchovský, Ing. Zuzana Rolincová MSc., Mgr. Zuzana Wodziková. Vo volebnom obvode 2 kandidovali nasledovní: Michal Kováč, Ľubomír Múka, Jozef Vrbovský. O post starostu obce sa uchádzali Mgr. Peter Jenča, Marek Poliak, Ing. Pavol Šmidák.

Počet oprávnených voličov: 2 935

Volebná účasť: 43,40 %

Platný hlas odovzdalo 1 274 voličov.

Za starostu obce si občania Valaskej zvolili Mgr. Petra Jenču. Získal 864 hlasov čo je 68,78%. Na druhom mieste sa umiestnil Marek Poliak s 223 hlasmi (17,75%) a na treťom mieste Ing. Pavol Šmidák s počtom hlasov 169 (13,45%).

Poradie zvolených poslancov je nasledovné:

Ing. Ján Dundovič – 557 hlasov (16,17%); PaedDr. Matúš Magera – 490 hlasov (14,22%); PhDr. Mgr. Zuzana Kúdelková – 435 hlasov (12,63%); Ing. Zuzana Rolincová, MSc. 324 hlasov (9,40%); Bc. Radovan Antal – 304 hlasov (8,82%); Ing. Peter Bánik – 301 hlasov (8,73%); Milena Dobrotová – 300 hlasov (8,71%); Bc. Marek Mora – 263 hlasov (7,63%); Jozef Vrbovský – 204 hlasov (5,92%); Michal Kováč – 140 hlasov (4,06%); Lubomír Múka – 126 hlasov (3,65%)

Čo sa týka komunálnych volieb v našej obci najviac voličov podporilo za Banskobystrického župana Ondreja Luntnera. Za krajských poslancov sme si vybrali v našej obci Tomáša Ábela, Miroslava Fašanga, Martina Juhniaka, Daniela Struhára a Martina Ridzoňa.

3.5. Technické služby obce Valaská

Riaditeľom Technických služieb Valaská bol v roku 2022 Michal Lengyel. Počet stálych zamestnancov bol 16, ku koncu roka bol počet zamestnancov 14. Dvaja odišli. Jeden do dôchodku, jeden zo zdravotných dôvodov. Na dohody o vykonaní práce a pracovnej činnosti bolo 5 (z toho 2 koscí na sezónnu prácu, 1 zamestnanec na správu a údržbu čističky odpadových vôd, 1 zamestnanec na správu a údržbu cintorína, 1 upratovačka). V tomto roku bol zakúpený traktor CubCadet, ktorý sa používa na kosenie. V roku 2022 sa pandemická situácia ukludnila a obnovili sa práce v bytoch, výmeny bytových vodomeroch. Pracovné činnosti v roku 2022 zabezpečované oddielom údržby pre obec Valaská hlavnou činnosťou. Boli to bežné opravy (oprava osvetlenia, výmena žiaroviek, oprava WC, batérie, prečistenie odpadov, opravy dverí v nebytových priestoroch, v priestoroch kultúrneho strediska, kanceláriách OcÚ, zdravotnom stredisku, materskej škole, dome smútku, osádzanie stĺpov verejného osvetlenia, čistenie Tajchu a potoka, čistenie studničky na Piesku, oprava a asfaltovanie miestnych komunikácií, čistenie montovanie kanalizácií, šácht a odpadových potrubí, opravy a montáž lavičiek, výroba a obnova kvetináčov, výroba obrubníkov a drevených stánkov, čistenie cestných rigolov od nánosov, dažďových vpustí a zvodov, osadenie informačných tabúľ, montáž, demontáž vianočných a veľkonočných ozdôb, maľovanie zastávok, príprava terénu, vybudovanie podložia pre smetné koše a kontajnerové stojiská, oprava schodov na Piesku, vybudovanie oddychovej zóny na ulici TDH, vybudovanie plochy pod balíkomat Packeta, vybudovanie schodov k multifunkčnému

ihrisku, detské ihrisko Valaská –demontáž poškodených častí, výmena dosiek a hranolov, výmena šraub a pokazených častí, oprava pletiva, Stará Valaská – oprava altánkov, Základná škola – maľovanie družiny, oprava stolov, stoličiek, výmena odpadového potrubia v budove bývalého MNV a hasičskej zbrojnice – maľovanie vnútorných priestorov, kopanie a príprava pod bleskozvod, rekonštrukcia WC (MNV), oprava stien v posilňovni. Klub dôchodcov Piesok – výmena oplatenia, osadenie novej bráničky, Futbalové ihrisko Stará Valaská – demontáž pôvodnej striedačky, vybudovanie plochy pod striedačku, montáž novej striedačky.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

4. Rozpočet obce a finančné dotácie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2021 uznesením č. 110/2021 OcZ

Bol zmenený:

1. 23.02.2022 uznesenie 10/2022
2. 20.04.2022 uznesenie 70/2022 - účelové
3. 20.04.2022 uznesenie 71/2022
4. 22.06.2022 uznesenie 91/2022
5. 21.09.2022 uznesenie 120/2022 - účelové
6. 21.09.2022 uznesenie 121/2022
7. 15.12.2022 uznesenie 9/2022 - účelové
8. 15.12.2022 uznesenie 10/2022
9. 30.12.2022 účelové

Rozpočet obce k 31. 12. 2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	4 016 316	4 503 450
z toho :		
Bežné príjmy	3 269 059	3 572 913
Kapitálové príjmy	25 000	80 000
Finančné príjmy	595 587	723 464
Príjmy RO s právnou subjektivitou	126 670	127 073
Výdavky celkom	4 016 316	4 470 357
z toho :		

Bežné výdavky	1 834 996	2 004 113
Kapitálové výdavky	415 587	498 026
Finančné výdavky	0	0
Výdavky RO s právnou subjektivitou	1 765 733	1 968 218
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	0	0
Rozpočtové hospodárenie obce	0	33 093

Rozbor plnenia príjmov za rok 2022

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
4 503 450	3 994 346,41	88

Z rozpočtovaných celkových príjmov 4 503 450 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 3 994 346,41 EUR, čo predstavuje 88 % plnenie.

1. Bežné príjmy

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
3 572 913	3 556 924,71	99

Z rozpočtovaných bežných príjmov 3 572 913 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 3 556 924,71 EUR, čo predstavuje 99 % plnenie.

a) daňové príjmy

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
---	-------------------------	-----------

2 285 611	2 277 942,16	100
-----------	--------------	-----

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 1 842 761 EUR z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2022 poukázané finančné prostriedky zo ŠR v sume 1 835 246,02 EUR, čo predstavuje plnenie na 99 %.

Daň z nehnuteľností

Z rozpočtovaných 344 000 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 340 442,09 EUR, čo predstavuje plnenie na 99 %. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 130 459,65 EUR, príjmy dane zo stavieb boli v sume 203 926,09 EUR a príjmy dane z bytov boli v sume 6 056,35 EUR. K 31.12.2022 obec eviduje daňové pohľadávky v sume 19 005,84 EUR, z toho daň z nehnuteľnosti 18 078,64 €, penále v sume 927,20 €.

Daň za psa 3 254,55 €, pohľadávka k 31.12.2022 je 394,59 €.

Daň za užívanie verejného priestranstva 185,00 €.

Daň za nevýherné hracie prístroje 85,00 €.

Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad 98 619,70 €. K 31.12.2022 obec eviduje pohľadávky za komunálny odpad v sume 23 700,72 €.

Daň za ubytovacie kapacity 109,80 €.

b) nedaňové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
135 900	136 071,41	100

Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Z rozpočtovaných 52 500 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 52 696,40 EUR, čo je 100 % plnenie. Uvedený príjem predstavuje príjem z prenajatých pozemkov v sume 15 811,28 EUR a príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 36 885,12 EUR.

c) iné nedaňové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
4 005	3 569,29	89

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 4 005 EUR, bol skutočný príjem vo výške 3 569,29 EUR, čo predstavuje 89 % plnenie.

Medzi iné nedaňové príjmy boli rozpočtované príjmy zo znečisťovania prostredia, z dobropisov a výťažkov lotérií.

d) prijaté granty a transfery

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
1 147 397	1 139 341,85	99

Z rozpočtovaných grantov a transferov 1 147 397 EUR bol skutočný príjem vo výške 1 139 341,85 EUR, čo predstavuje 99 % plnenie.

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
ÚPSVaR	3 051,65	Aktivácia nezamestnaných
Okresný úrad BB, odbor školstva	852 432,90	Dotácia školstvo - ZŠ
Okresný úrad BB, odbor školstva	21 805,00	Dotácia školstvo– MŠ predškolači
Okresný úrad BB, odbor školstva	2 637,00	Dotácia školstvo–ZUŠ vzdel.pouk.
Okresný úrad Brezno	5 749,04	Matrika
ÚPSVaR	6 813,87	Rodinné prídavky
ÚPSVaR	15 783,70	Strava, školské potreby
ÚPSVaR	30 199,57	Osobitný príjemca
Okresný úrad Brezno	1 213,19	Hlásenie pobytu občanov
Fond na podporu umenia	4 000,00	Festival dychových hudieb

Spoločný obecný úrad – OSL	23 919,00	Opatrovateľská služba
Okresný úrad BB, odbor ŽP	358,84	Výsadba zelene
DPO SR	5 000,00	Dotácia DHZO
BBSK	5 000,00	Festival dychových hudieb
MPSVaR	52 894,13	Projekt Opatrovateľská služba
Metodicko-pedagogické centrum	60 942,35	Asistenti učiteľa ZŠ
Metodicko-pedagogické centrum	28 548,85	Asistenti učiteľa MŠ
MV SR	5 572,40	Humanitárna pomoc Ukrajina
MV SR	474,00	Verifikácia Covid-19
Okresný úrad Brezno	10 753,53	Komunálne voľby, Referendum 2023
Nadácia SPP	1 300,00	Knižnica pre občanov
Muránska planina	800,00	Lavičky verejné priestranstvá
MV SR	92,83	Vojnové hroby

Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

Z rozpočtovaných bežných príjmov 127 073 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 116 816,14 EUR, čo predstavuje 92% plnenie.

2. Kapitálové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
80 000	87 833,26	110

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 80 000 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 87 833,26 EUR, čo predstavuje 110 % plnenie.

Príjem z predaja pozemkov a nehmotných aktív

Z rozpočtovaných 80 000 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 87 833,26 EUR, čo predstavuje 110 % plnenie.

3. Príjmové finančné operácie:

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
723 464	223 997,29	31

Z rozpočtovaných príjmových finančných operácií 723 464 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 223 997,29 EUR, čo predstavuje 31 % plnenie.

4. Príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou:

Bežné príjmy

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
127 073	116 816,14	92

Bežné príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou z toho:

Základná škola 96 251,15 EUR

Základná umelecká škola 17 874,89 EUR

Materská škola 2 690,10 EUR

3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2022

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% čerpania
4 470 357	3 807 779,80	85

Z rozpočtovaných celkových výdavkov 4 470 357 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2022 v sume 3 807 779,80 EUR, čo predstavuje 85 % čerpanie.

1. Bežné výdavky

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% čerpania
2 004 113	1 774 185,27	89

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 2 004 113 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2022 v sume 1 774 185,27 EUR, čo predstavuje 89 % čerpanie.

2. Kapitálové výdavky

Schválený rozpočet na rok 2022 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% čerpania
498 026	91 115,76	18

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 498 026 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2022 v sume 91 115,76 EUR, čo predstavuje 18 % čerpanie.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrí:

a) Nákup zariadení

Z rozpočtovaných 31 398 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 29 535,99 EUR. Ide o nákup defibrilátora, hasičskej športovej striekačky, detského ihriska na Švermovej ulici, futbalových striedačiek a hudobného nástroja.

b) Projektová dokumentácia

Z rozpočtovaných 63 884 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 44 704,13 EUR. Ide o projektové dokumentácie na spevnené odstavné plochy, Tatranská ulica, zmeny a doplnky územného plánu, urbanistická štúdia Pod Hrbom a Pod Lipovou, Tajch, bezbariérový vstup, Dom smútku.

c) Rekonštrukcie a modernizácie

Z rozpočtovaných 398 510 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 12 641,64 EUR. Ide o rekonštrukciu budovy hasične – bleskozvod, výstavba kontajnerových stojísk, park na ul. TDH.

d) Transfery v rámci verejnej správy

Z rozpočtovaných 4 234 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 4 234,00 EUR. Ide o kapitálový príspevok príspevkovej organizácii Technické služby Valaská.

4.1. Poskytnutie dotácií z rozpočtu obce Valaská

Obec v roku 2022 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2018 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Valaská na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
OZ Dobrovoľný hasičský zbor	1 000,00	1 000,00	0,00
OFK Slovan Valaská – bežné výdavky na činnosť futbalového klubu	11 000,00	11 000,00	0,00
OZ Pekný deň	3 200,00	2 333,35	866,65
Občianske združenie Valaš'ania	1 900,00	1 900,00	0,00
Občianske združenie Dychový orchester Valaská	500,00	500,00	0,00
MO Matice Slovenskej	3 800,00	3 795,32	4,68
Občianske združenie Dieťa a svet	500,00	500,00	0,00
ZO Jednota dôchodcov Slovenska	1 500,00	1 500,00	0,00
ZO Slovenský zväz zdravotne postihnutých	250,00	250,00	0,00

K 31.12.2022 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 1/2018 o dotáciách.

4.2. Ovčiarstvo a iné

V našej obci už dlhé roky pôsobí **Družstvo vlastníkov oviec Valaská**. Má svoje predstavenstvo a výbor. Združujú ovce vlastníkov nie len z Valaskej, ale aj z Osrbliu, Hronca, Brezna, Brusna, Strelníkov či Slovenskej Ľupče. Ovce sa pasú na pasienkoch v Suchej Doline, na Ždiariku, na Chvatimechu, na Piesku v časti Diel.

Vychýreným a úspešným chovateľom a výrobcom ovčích výrobkov je Valaštan **Peter Kučera**. Spolu so svojou rodinou sa venuje chovu východofrizskeho plemena oviec, ktorých má 80 kusov a obhospodaruje 35 hektárov pôdy. Úspešne reprezentujú našu obec na rôznych ovčiarskych súťažiach.

Urbárske pozemkové spoločenstvo vo Valaskej: obhospodaruje majetok súkromných vlastníkov.

Farma pod Hrbom: rodinná farma Križianovcov ktorí sa venujú chovu Anglonubijských kôz. Spracúvajú výživné mlieko týchto kôz a vyrábajú chutné výrobky.

p. Pacera sa venuje chovu oviec

5. Školstvo

5.1. Materská škola Valaská

Materskú školu vo Valaskej navštevovalo 96 detí, ktoré chodili do 6 tried a venovali sa im 12 pani učiteľiek. Materskú školu viedla p. riaditeľka Mgr. Iveta Babčanová a zástupkyňou bola Mgr. Stanislava Kaliská.

V januári nastúpili do materskej školy všetky deti aj s pani učiteľkami. Deti s pani učiteľkami sa venovali hrám ale najmä edukačným činnostiam. Postupne sa však zhoršovala epidemiologická situácia a musel sa tomu prispôbiť aj program našich škôlkarov.

24. február sa niesol v zmysle masiek a karnevalu, ktorý sa uskutočnil v MŠ Valaská, deti sa výborne zabavili a aj si zasúťažili.

Vo februári sa Jakubko Benedik umiestnil v kategórii 4 - 6 ročných detí s výtvarnou prácou Brezový háj - Štomp Osrbliu na druhom mieste v súťaži "Krásy MAS očami detí".

21. marec deti s pani učiteľkami vyniesli Morénu a rozlúčili sa so zimou.

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

31. marca sa uskutočnili triedne kolá v prednese poézie.

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

2. apríla aktivity súvisiace s oslavou Medzinárodného dňa knihy

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

5. apríla deti a pani učiteľky vyniesli Morénu aj na Piesku s MO MS Valaská

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

14. apríla naša materská škola pomáhala s veľkonočnou výzdobou v obci

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

21. apríla prišli naše deti do MŠ potešiť koncertom žiaci a učitelia z našej Zušky

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

Pomaly sa chystá zápis nových škôlkarov na ktorých sa už tešia ich starší kamaráti v MŠ.

22. apríla aj naša škôlka si pripomína Deň Zeme

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

29. apríla stavanie Mája a krásny program detí z MŠ

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

5. máj začiatok dobrodružnej školy v prírode na Krpačove pre predškolákov

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

12. a 13. máj boli venované besiedkam pre mamičky pri príležitosti Dňa matiek

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

1. júna Medzinárodný deň detí a bosonohá olympiáda v MŠ

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

14. júna zábava nekončí. Deti prišiel zabaviť šašo s bublinkovou šou

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

20. júna sa uskutočnili oslavy Dňa otcov

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

22. júna sa deti a rodičia zúčastnili rozprávkovej výpravy do Bojníc

30. júna sa uskutočnila krásna rozlúčka s predškolákmi

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

V októbri prebiehala súťaž o najkrajšiu tekvicu

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

20. októbra deti z MŠ urobili radosť aj jubilujúcim Matičiarom v našej obci

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

V októbri na súťaži Detské Chalupkovo Brezno, 14. ročník - výtvarná tvorba v Zlatom pásme zvíťazili naše deti Maxim Magera - Ide sa na pole, Lukáš Šterba - Tri prasiatka a Jerguš Hrebíček - Sliepočka

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

Október je mesiacom úcty k starším a naše deti si pre svojich starkých pripravili darčeky

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

4. november patrí oslave Materských škôl na Slovensku. Deti spolu s pani učiteľkami ho oslávili, všetci vo svojej triede. Vymysleli si rôzne tvorivé aj zábavné aktivity.

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

11. november patrilo Sv. Martinovi

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

23. november vystúpenie pre jubilantov v obci

25. november sa zase niesol v „Katarínskom duchu“

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

V **decembri** sa deti s pani učiteľkami pripravovali na príchod Vianoc a vyrábali darčeky či Vianočné pozdravy. Zapalovali spolu aj sviece na adventnom venci. Nezabudli si pripomenúť SV. Barboru, Luciu či Ondreja. Samozrejme za deťmi prišiel aj Sv. Mikuláš a prišiel im rozdať balíčky plné sladkostí a ovocia.

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

23. decembra deti našej MŠ vystúpili na Živom Betleheme na námestí vo Valaskej

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

5.2. Základná škola Jaroslava Simana

Základnú školu Jaroslava Simana vo Valaskej viedla PaedDr. Michaela Baďínková a zástupkyňami boli PaedDr. Miriam Slivková a Mgr. Ingrid Sedliaková. Základnú školu navštevovalo 344 žiakov, ktorí sa vzdelávali v 18 triedach. Školský klub Zebra navštevovalo 113 detí v piatich oddeleniach.

Žiakom sa venovalo 26 pedagógov, 5 vychovávateľiek, 6 asistentov učiteľa, jedna špeciálna pedagogička,

Členovia rady školy:

Funkcia	Titl., priezvisko, meno	Zástupca za:
Predseda	Ing. Dundovič Ján	zriaďovateľa
Podpredseda	Mgr. Piliarová Štefánia	pedagogických zamestnancov

Pedagogickí zamestnanci	Mgr. Skladaná Soňa	pedagogických zamestnancov
Ostatní zamestnanci	Bániková Anna	nepedagogických zamestnancov
Zástupcovia rodičov	Bachratý Erik	rodičov
	Levíková Alena	rodičov
	Sidorová Lucia	rodičov
	Vaníková Alexandra	rodičov
Zástupca zriaďovateľa	Datko Richard	zriaďovateľa
	PhDr. Mgr. Kúdelková Zuzana	zriaďovateľa
	Ing. Rolincová Zuzana MSc.	zriaďovateľa

Škola má v tomto školskom roku rozbehnuté rôzne projekty:

Dlhodobé:

Školy za demokraciu - preventívny program pre žiakov a mládež, ktorý rozvíja kompetencie žiakov v oblasti ľudských práv, usiluje sa o redukciu stereotypov a predsudkov zdôrazňujúc hodnoty slobody, rovnosti, demokracie, otvorenej spoločnosti a vymedzovaním sa voči všetkým formám intolerancie, stavia na otvorenej diskusii a rozvoji kritického myslenia, realizovaný na našej škole.

Pomáhajúce profesie v edukácii II - projekt je zameraný na inkluzívne vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením. Už tretí rok sa žiakom individuálne začleneným a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami venovali členovia Inkluzívneho, podporného tímu pod vedením školského špeciálneho pedagóga, tak aby zabezpečili optimálne podmienky vzdelávania sa týchto žiakov.

Dajme spolu gól - projekt je zameraný na popularizáciu futbalu v základných školách. Uskutočňoval sa za účasti kvalifikovaných trénerov, ktorí sa žiakom prvého stupňa venovali jedenkrát v týždni. Z tohto projektu sme získali materiálne vybavenie, ktoré využijeme na výučbu telesnej výchovy na škole. Tiež sme získali finančné prostriedky, ktoré sú určené na úhradu nákladov spojených s realizáciou projektu.

Krátkodobé:

Súťaž o najlepší triedny kolektív

Spolu múdrejší 2 - je rozvojový projekt vyhlásený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu na pomoc žiakom ohrozených školským neúspechom prostredníctvom kvalitného a dostupného doučovania žiakov, vytvárať podmienky na zlepšovanie ich vedomostí a zručností v poobedňajších hodinách v mesiacoch október až december. Do projektu sa zapojilo 7 učiteľov a 105 žiakov celkovo bolo odučených 283

Spolu múdrejší 3 - pokračovanie projektu Spolu múdrejší 2. Tento projekt prebiehal v mesiacoch január až jún. Zapojených bolo 14 kmeňových učiteľov, 157 žiakov. Celkovo bolo odučených 975 vyučovacích hodín v poobedňajších hodinách mimo hlavného času vyučovania.

Vo februári si siedmci zalyžovali na lyžiarskom výcviku

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

21. februára sa uskutočnili triedne kolá Hviezdoslavovho Kubína

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

Vo februári bol na našej škole aj karneval

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

V marci sa uskutočnil pekná akcia s názvom Starší čítajú mladším. V 6. B. triede žiakom spríjemňoval čítanie aj pes

04. marca sa žiaci našej ZŠ zúčastnili pri príležitosti osláv oslobodenia obce Matičného pochodu na Hnusnom

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

24. marca žiaci našej školy vyniesli Morenu a rozlúčili sa so zimou

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

4. apríla si mohli druháci vychutnať bábkové divadlo v podaní ich starších spolužiakov

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

7. apríla sa uskutočnilo večerné čítanie v školskej knižnici

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

22. apríla environmentálne aktivity pri príležitosti Dňa Zeme

20. apríla naši deviataci navštívili Banskú Štiavnicu

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

25. apríla sa uskutočnilo okresné kolo vo floorbale. Naše družstvo dievčat si pod vedením M. Mageru vybojovalo druhé miesto. Deň po nich si svoje sily zmerali aj chlapci, umiestnili sa na peknom piatom mieste.

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

Začiatkom mája žiaci tretieho a štvrtého ročníka absolvovali plavecký výcvik

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

21. júna sa naši žiaci zúčastnili Horehronských športových hier

Na konci júna sme navštívili našu partnerskú školu v Helpe

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

16. septembra sa naša škola odela so kroja a ľudových tradícií

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

14. októbra sa uskutočnil tradičný Beh pre zdravé srdce

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

18. októbra žiaci siedmeho ročníka navštívili Liptovský Mikuláš

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

3. novembra absolvovali starší žiaci zdokonaľovací plavecký výcvik

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

16. novembra sme si pripomenuli Deň veteránov

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

9. decembra sa uskutočnilo školské kolo Crossfit

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

December sa niesol v duchu vianočných tradícií. Taktiež prebiehala Vianočná pošta. Žiakov samozrejme navštívil aj Mikuláš.

Sprievodná dokumentácia: Fotografia

5.3. Základná umelecká škola Valaská

Našu „zušku“ navštevovalo 302 žiakov. Z toho na hudobnom odbore je 171 žiakov, na tanečnom odbore 47 žiakov a na výtvarnom 84 žiakov. Riaditeľkou Základnej umeleckej školy vo Valaskej bola PaedDr. Adriána Škrváňová, DiS.art. Vedúca elokovaného pracoviska Predajná Vlasta Pastorková, vedúca elokovaného pracoviska Podbrezová Mgr. art. Martina Hricovíny. Úspešný projekt, ktorý sme rozbehli na našej facebookovej stránke O ZUŠke v ŽUŠke kde sú postupne predstavovaní učitelia našej Zušky je populárny a má veľa sledovateľov.

2. februára vystúpenie žiakov a učiteľov na Uvítaní detí do života

6. marca Exkurzia výtvarného odboru - Pamiatky na Liptove

18. marca výstavy Artspoločestva EXZU a ZUŠ-Valaská „Interpretácie“ a Výstava obrazov – Deň učiteľov Valaská

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

19. marca Exkurzia výtvarného odboru – pamiatky v okolí Nitry

5. apríla hudobný odbor uskutočnil výchovný koncert v MŠ Predajná

8. apríla hudobný odbor uskutočnil výchovný koncert v MŠ Štiavnička

16. až 18. apríla Exkurzia výtvarného odboru – Galérie a pamiatky na západnom Slovensku

21. apríla hudobný odbor uskutočnil výchovný koncert v MŠ Štiavnička

24. apríla hudobný odbor uskutočnil výchovný koncert v MŠ Valaská

29. apríla hudobný odbor vystúpil na slávnostiach Sv. Juraja v Lopeji

8. mája sa konal v Kultúrnom dome koncert ku Dňu matiek

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

11. mája sa konal koncert ku Dňu matiek v Podbrezovej

12. mája hudobný odbor navštívil Štátnu operu v BB – La Traviata

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

15. mája sa konal koncert ku Dňu matiek v Predajnej

1. júna sa uskutočnila tanečná súťaž – sála ZUŠ

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

2. júna Vernisáž záverečnej výstavy výtvarného odboru (s témou „Kultúra a dejiny Slovenska“).

- Vernisáž a predstavenie Absolventskej výstavy.

- Ocenenie celoročnej vedomostnej súťaže na tému kultúra a dejiny Slovenska.

- Ocenenie celoročnej práce najusilovnejších žiakov

- Odovzdanie ceny „Absolvent roka“

- Predstavenie pracovnej verzie knihy „SLOVENSKOM“

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

10. júna sa uskutočnil triedny koncert hudobného odboru v Podbrezovej

14. júna sa uskutočnil triedny koncert hudobného odboru v Predajnej

16. júna sa uskutočnil triedny koncert hudobného odboru vo Valaskej

17. júna účasť výtvarného odboru na oceňovaní víťazov vo výtvarnej kategórii súťaže „Dole Hronom“ na Telgárte. (Eliška Stieranková 3. miesto v kategórii „ZUŠ“)

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

20. júna sa uskutočnil triedny koncert hudobného odboru vo Valaskej

21. júna sa uskutočnil triedny koncert hudobného odboru v Predajnej

22. júna sa uskutočnil triedny koncert hudobného odboru vo Valaskej

23. júna sa uskutočnil záverečný koncert tanečného odboru v KD Valaská

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

2. júla exkurzia výtvarného odboru - Slavošovský tunel, jaskyňa Domica, Gombasecká jaskyňa

22. júla exkurzia výtvarného odboru – hrady Šomoška a Filákov

27. júla exkurzia výtvarného odboru - Ružomberok, hrad Likava, Archeoskanzen Havránok, Liptovská Mara a Kontaktná ZOO

31. júla až 8. augusta exkurzia výtvarného odboru – Pamiatky v Chorvátsku a Taliansku

23. augusta exkurzia výtvarného odboru – hrad Sklabiňa, Martinské Hole, hrad Blatnic

27. augusta exkurzia výtvarného odboru – Okolie Banskej Štiavnice

6. septembra exkurzia hudobného odboru Mlyn Predajná

9. septembra koncert hudobného odboru – Jubilanti Podbrezová

18. septembra exkurzia výtvarného odboru – Kyjatice, Rimavská Sobota

19. septembra Vernisáž výtvarného odboru VODA – KD Valaská

Spríevodná dokumentácia: Fotografie

27. septembra hudobný odbor vystúpil na otváraní knižnice v Podbrezovej

29. septembra exkurzia výtvarného odboru – Maďarsko Archeoskanzen Ipolytamóc, pohorie Mátra

3. októbra komentovaná prehliadka výstavy EXZU pre MŠ Hronec

6. októbra koncert - Mesiac úcty k starším v Podbrezovej

8. októbra exkurzia výtvarného odboru – hrad Levice. Arborétum Mlyňany

9. októbra Cínový workšop – zameraný na tvorbu malej plastiky

Spríevodná dokumentácia: Fotografie

14. októbra Účasť R. Turňa - Chalupkove Brezno, zlaté pásmo, cena Ministerstva školstva, cena primátora mesta Brezna

14. októbra vystúpenie hudobného odboru v DSS Tereza - Hronec

25. októbra vystúpenie hudobného odboru– Mesiac úcty k starším v Predajnej a vo Valaskej

28. až 30. októbra exkurzia výtvarného odboru v galériách vo Viedni

8. novembra vystúpenie hudobného odboru v Dubovej DSS Hron

13. novembra Workšop výtvarného odboru zameraný na tvorbu Haiku poézie na Štrbskom plese

6. decembra Mikulášsky koncert hudobného odboru – Koncertná sála ZUŠ

9. decembra Vianoce na dedine v Predajnej – hudobný odbor

13. december Vianočný koncert v Predajnej – hudobný odbor

15. december Vystúpenie pre Jednotu dôchodcov vo Valaskej – hudobný odbor

16. december Vianočný koncert v Podbrezovej – hudobný odbor

18. decembra Vianočný koncert a vystúpenie tanečného odboru v KD Valaská

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

21. december Vianočný balíček – Podbrezová – hudobný odbor

22. december Živý Betlehem vo Valaskej

5.4. Odborné učilište internátne Valaská

V našej obci vzdeláva žiakov aj OUI. Poskytuje vzdelanie deťom v špeciálnej materskej škole, žiakov na špeciálnej základnej škole vo variante A, B aj C. Riaditeľkou školy bola v roku 2022 *Mgr. Iveta Setvákova* a zástupkyňami *Mgr. Milena Fábryov* a *Ing. Martina Turňová*.

Medzi aktivity v 2022, ktoré sa už stali neodmysliteľne súčasťou výchovy a vzdelávania určite patrili

- Pripomenutie si tradícií v spolupráci s obcou Valaská – „Vianoce, Fašiangy, Veľká noc“
- Zimná univerziáda a hry na snehu
- Lyžiarsky výchovno-výcvikový kurz
- Marec mesiac knihy – návšteva knižnice
- Aktivity, súťaže na podporu čitateľskej, finančnej gramotnosti a environmentálnej výchovy
- Súťaž v prednese poézie a prózy • Spevácka súťaž
- Ponožková výzva – podpora detí s Downovým syndrómom
- Rôzne výtvarné a športové súťaže
- Besedy, stretnutia, aktivity, prednášky s odborníkmi ochrany prírody, Úradu verejného zdravotníctva, záchranných zložiek.....
- Medzinárodný deň detí
- Káčer na bicykli – charitatívne stretnutie
- Školský výlet – ZOO Bojnice

V roku 2022 škola realizovala školskú akadémiu pri príležitosti 35 výročia školy, kde žiaci mohli odprezentovať svoje schopnosti, zručnosti. Šírením dobrého mena školy, zapojením a prezentáciou školy na verejnosti si škola buduje pozitívny imidž. V prvom rade prezentácia školy je súčasťou webovej stránky školy. Pravidelné príspevky o zrealizovaných aktivitách v obecných novinách „Valaštiansky hlásnik“ sú už samozrejmosťou. V rámci náboru na stredné školy sa žiaci zúčastnili pod záštitou Banskobystrického samosprávneho kraja „Online burzy stredných škôl“. Škola vytvorila informačný materiál, ktorý bol zaslaný na špeciálne základné a základné školy v regióne.

Škola sa prezentovala aj v práci žiakov na zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Spolupráca sa týkala predovšetkým odbornej časti prípravy a realizácie odborného výcviku. Žiaci absolvovali prax priamo v prevádzkach firiem, čím bol zabezpečený priamy kontakt žiakov s profesijným prostredím. Už tretí rok škola spolupracuje so spoločnosťou Alternatíva – Centrum nezávislého života, ktorá poskytuje našim žiakom sociálne služby.

INFORMÁCIE O PROJEKTOCH

Vo fáze udržateľnosti je projekt z názvom „Zníženie energetickej náročnosti budovy OUI Valaská“ zastrešený MŽP SR v zastúpení Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. Cieľom projektu po získaní finančných prostriedkov je zníženie energetickej náročnosti pri prevádzke budovy.

5.5. Centrum pre deti a rodiny Valaská

Centrum pre deti a rodiny Valaská poskytuje celoročnú starostlivosť deťom a mladým dospelým pobytovou formou v štyroch samostatne usporiadaných skupinách a v dvoch špecializovaných samostatných skupinách. Samostatné skupiny sú umiestnené v dvoch bytoch v Brezne a v rodinných domoch v Brezne a v Čiernom Balogu. CDR poskytuje starostlivosť deťom od 0 do 25 rokov. Deťom od 0 do 6 rokov poskytujú starostlivosť väčšinou profesionálne náhradné rodiny.

Špecializované samostatné skupiny sa nachádzajú v kmeňovej budove vo Valaskej, v týchto skupinách sa poskytuje starostlivosť deťom s duševnou poruchou a deťom s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré vyžadujú ošetrovateľskú starostlivosť.

5.6. Centrum príležitostí Valaská

Centrum príležitostí Valaská - ZMR (CPV ZMR) je organizáciou, ktorá už viac ako 21 rokov zameriava svoje aktivity na zlepšenie životných podmienok zdravotne, sociálne znevýhodnených a ohrozených skupín obyvateľov. Cieľmi práce sú: medzikultúrny dialóg, integrácia sociálne znevýhodnených skupín a občanov do spoločnosti, prevencia dysfunkčnosti a sociálnej patológie rodín. CPV ZMR svoju činnosť vykonáva aj prostredníctvom národných projektov komunitnej a terénnej sociálnej práce. V obci Valaská má zriadené komunitné centrum kde poskytuje sociálne poradenské služby a asistenciu pre občanov, krízovú intervenciu, ako aj prevenčné neformálne vzdelávacie služby pre deti a mládež. Toto zariadenie sa nachádza v miestnej časti obce Piesok.

6. Kultúra

2. februára sa uskutočnil veselý karneval na ľade, ktorý zorganizovali OZ Valašťania v spolupráci s DHZO Valaská

10. februára sa už tradične naši členovia Jednoty dôchodcov zúčastnili na Okresných zimných športových hrách na Zbojskej odkiaľ si priniesli aj umiestnenia na popredných miestach.

26. februára fašiangy v našej obci spojené s fašiangovou veselnicou v KD

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

4. marca sa uskutočnil tradičný Matičný pochod „S úctou a vďakou“ k pamätníku padlým rumunským vojakom na Hnusnom a v poobedných hodinách ďalší program pri príležitosti osláv oslobodenia našej obce

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

25. marec kultúrny program pri príležitosti Dňa učiteľov v KD Valaská

2. apríla na Piesku sme v spolupráci s MO MS vyniesli Morenu a rozlúčili sme sa so zimou

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

29. apríla na našom námestí sme v spolupráci s MO MS postavili Máj

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

1. mája vystúpil Tanečný orchester na United Europe Jazz Festivale v Banskej Bystrici

8. mája sa uskutočnil koncert v KD pri príležitosti Dňa matiek

4. júna sa opäť uskutočnila pod taktovkou OZ Valaš'ania krásna akcia pre deti Cesta rozprávkovým lesom už tradične v Potôčkov, ktorá sa každoročne teší vysokej návštevnosti

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

11. a 12. júna sa uskutočnil 50. ročník Festivalu dychových hudieb, memoriál Jožka Kučeru. Sprievodným podujatím boli Remeslá v objatí hudby. Boli to dva výnimočné dni plné hudby a zážitkov. Prvý deň sa uskutočnil pri HPU v starej Valaskej kde sa predstavili H MOSTÁRENKA Brezno, kapelník Matej Krella, DH SELČIANKA Banská Bystrica, kapelník Martin Brhlík, DH ŠVITORKA VALASKÁ, kapelník Juraj Kubove. Sobotným hosťom bola MISTRÍŇANKA z českej republiky, kapelník František Pavluš.

Po 15. rokoch účinkovanie Dychového orchestra Valaská sa dal dokopy užší kruh z radov jej členov a vytvorili malú dychovú hudbu s názvom Švitorka, ktorá v roku 1971 predstúpila pred verejnosť v nových krojoch imitujúcich tradičný valašiansky kroj. Švitorka hrala na rôznych podujatiach v obci, ale aj v širokom okolí na zábavách, svadbách i festivaloch. So zánikom dychovej hudby Strojárne Piesok jej činnosť ustala. Neskôr bol jej zloženie obnovené zo súčasných hráčov DO Valaská. Dnes už účinkuje iba príležitostne. Pri príležitosti 50. výročia Festivalu dychových hudieb Valaská - Memoriál Jožka Kučeru sa hudobníci, ktorí hrávali vo Švitorke, rozhodli oživiť jej meno a spomienku a dali sa znovu dokopy pre túto príležitosť. Všetci sme sa tešili na keramické produkty z dielne Evy Huňovej, ktoré boli vyhlásené za Regionálny produkt Horehronia; svoje ručne robené prírodné mydlá predstavila Drahomíra Prachniarová. Mimochodom aj jej produkty sú uznávaným Regionálnym produktom Horehronia. Regionálny produkt Horehronia predstavila aj Alena Ďurečková v podobe textilných výrobkov na ľudovú nôtu. A to nie je všetko! Michaela Beláková predstavila svoje štrikované, háčkové hračky; Juraj Sigotský výrobky z dreva; Jozef Kurek, Amrich Tibor – výrobky z dreva a kože.

Druhý deň sa už program presunul tradične na námestie vo Valaskej. Tu vystúpili veľké orchestre ako Detský dychový orchester ZUŠ Brezno, dirigent Marián Švoňava, Dychová hudba Železiarne Podbrezová, dirigent Jakub Laco, Tanečný orchester Valaská, dirigent Ján Jenča, Dychový orchester Brezno, dirigent Marián Švoňava. Špeciálnym hosťom boli Vojenská hudba BB - dirigent kpt. Ján Goliaš a npor. Marek Flimel a Zvolenské mažoretky pod vedením Zuzany Niščákovej. Pokračuje sprievodné podujatie REMESLÁ V OBJATÍ HUDBY. Okrem všetkých spomenutých remeselníkov zo sobotňajšieho dňa (Drahomíra Prachniarová, Alena Ďurečková, Michaela Beláková, Jozef Kurek, Tibor Amrich, Juraj

Sigotský), ktorí svoje produkty prezentovali aj v nedeľu na námestí, pribudli ďalší. Žaneta Nitková s úžasnými tradičnými pečenými oblátkami a OZ Podaj mi roku pri OUI Valaská so svojimi výrobkami z tvorivých dielní.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

25. júna sme pri HPÚ zapálili Svätójánsku vatru

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

2. júla náš Tanečný orchester vystúpil v Brezne na Festivale mladých talentov

20. augusta sa uskutočnila prázdninová veselia pri HPU ktorú usporiadal v spolupráci s obcou SČK

25. augusta náš Tanečný orchester vystúpil v Tepličke nad Váhom na Slávnostiach Matky Božej

29. august spomienkové oslavy 78. výročia SNP v našej obci

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

1. septembra naša dlhoročná kultúrna referentka Danka Králiková odišla na úsek matriky, služieb občanom, evidencie obyvateľstva, overovania listín a podpisov. Na úseku kultúry a správy knižnice ju nahradila Bc. Barbora Morová.

2. september deti sa rozlúčili s letom pri HPÚ

17. septembra obľúbená akcia Súťaž o najchutnejšiu haruľu sa uskutočnila pri HPU

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

15. októbra sa uskutočnil Matičný poznávací zájazd do Nového Targu, dreveného kostola UNESCO Dębno Podhalańskie, do Tatranskej Javoriny a Lesoparku Háj

12. novembra spevokol Lipka oslavoval koncertom v KD Valaská svoje 20te výročie vzniku

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

16. novembra MO MS usporiadalo tradičné Dedinské páračky

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

23. novembra sa uskutočnilo Slávnostné zasadanie OcZ

27. november prvá adventná nedeľa v našej obci žiaci. Zapálili ju ZŠ Jaroslava Simana a adventný veniec a sviec posvätil náš kňaz Martin Trojan

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

4. december druhá adventná nedeľa v našej obci. Zapálili ju žiaci Špeciálnej základnej školy

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

5. december obec si pripravila pre naše deti krásne Mikulášske predstavenie o Snehuliakovej mrkve

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

11. december tretia adventná nedeľa v našej obci. Zapálila ju Materská škola Valaská

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

18. december štvrtá adventná nedeľa v našej obci. Zapálil ju starosta obce s poslancami OcZ

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

22. decembra sme adventný čas ukončili Živým Betlehemom

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

7. Šport

Obecný futbalový klub OFK Slovan Valaská

OFK Slovan Valaská pod vedením Martina Červeňáka, ktorý trénoval mužstvo do konca roku 2022 napokon skončilo na siedmom mieste. Na konci roka 2022 ho nahradil na trénerskom poste Jozef Kučerák, ktorý je pri futbale vo Valaskej od jeho samého začiatku.

Brankári: Ján Kupec, Michal Bambura, Július Radovič, Peter Mútňan

Obrancovia: Martin Frimm, Peter Chabada, Peter Piliar, Marek Pendziviater, Erik Poliak, Tomáš Kožiak, Milan Račanský, Patrik Kostelný, Martin Červeňák, Patrik Ďurčík, Ivan Krajčí, Miroslav Makovník

Záložníci: Matúš Švantner, Tomáš Giertl, Róbert Nikel, Lukáš Gašpar, Radoslav Ridzoň, Peter Stančík, Sebastián Bauko, Róbert Jež, Miroslav Poliaček, Marián Čížik, Marek Németh, Martin Medved'

Útočníci: Patrik Piliar, Lukáš Švantner, Marek Giertl, Maroš Jagerčík, Jozef Kučerák, Lukáš Kožiak, Roman Puška, Branislav Jašurek, Miroslav Sokol

OFK Slovan Valaská odohral 26 zápasov s výsledkom 10 víťazstiev, 4 remízy a 12 prehier. Spolu si tak odniesli skóre 57:72 a pripísali si 34 bodov.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

Január-február 2022 naši Valašt'ania sa zúčastnili niekoľkých pretekov na kniach a boli samozrejme veľmi úspešní. Odniesli si veľa víťazstiev.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

30. apríl sa uskutočnil Veľkonočný stolnotenisový turnaj Ivana Karaka

3. júna už piaty ročník floorbalového turnaja žiakov základných škôl

4. júna sa uskutočnil 1. ročník detskej súťaže pri príležitosti Medzinárodného dňa detí a 3. ročník futbalového turnaja. Podujatie organizovalo združenie Spolunažívanie na multifunkčných ihriskách vo Valaskej.

8. júna sa konali letné okresné športové hry seniorov na futbalovom štadióne a v Aréne Brezno. Organizátorom bola Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Brezne a usporiadateľom Mestská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Brezne. Naši seniori boli opäť úspešní.

13. júl športová streda venovaná volejbalu pod záštitou Juraja Kriváňa.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

27. júl športová streda venovaná futbalu pod záštitou Romana Skuhravého z Podbrezovej

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

10. august športová streda venovaná florbalu pod záštitou Matúša Mageru

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

24. augusta športová streda venovaná basketbalu pod záštitou basketbalových nadšencov našej obce

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

20. septembra JDS zorganizovala športové popoludnie pre seniorov kde si nie len zasúťažili, ale sa aj dobre zabavili.

24. septembra sa uskutočnil piaty ročník súťaže o PUTOVNÝ POHÁR starostu obce Valaská a memoriál Pavla Zelenčíka, ktorého sa každoročne zúčastní veľa družstiev dobrovoľných hasičov.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

1. októbra sa uskutočnil už tradičný Zafkov pohár vo florbale, sily si zmerali družstvá bývalých absolventov ZŠ J. Simana

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

8. Cirkevný život

Pokrstených bolo v roku 2022 19 detí z toho 9 dievčat a 10 chlapcov. Cirkevný sobáš mali tri páry a na prvom svätom prijímaní bolo 14 detí a jedna dospelá osoba. Cirkevný pohreb malo 21 zosnulých. V tomto roku bol farským administrátorom farnosti Valaská Mgr. Martin

Trojan. V súčasnosti je v našej farnosti 9 ruží, ktoré majú po 20 členov. V našej farnosti pôsobí Spevácky zbor sv. Martina, ktorý vystupuje v rámci liturgických slávení, cirkevných sviatkov a pod.

18. októbra sa uskutočnila krásna akcia Milión detí sa modlí ruženec. V našej farnosti sa jej zúčastnilo 117 žiakov

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

11. a 13. novembra sme oslávili patróna nášho kostola Sv. Martina

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

19. novembra sa v našom kostole uskutočnilo stretnutie na počesť pátra Alojza Kolmačku a takto sme si pripomenuli aj štyridsiate výročie jeho úmrtia. Prežil veľa utrpenia v rôznych väzeniach. Svojej viery v Boha sa nikdy nevzdal. Na jeho dobrotu a láskavosť nikdy nebudeme môcť zabudnúť. Pochovaný je spolu so svojimi rodičmi v našej obci.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

V júli sa uskutočnil denný farský tábor ktorý sa tešil veľkému úspechu

Sprievodná dokumentácia: Fotografie

9. Zdravotníctvo

V našej obci v roku 2022 poskytovala detským pacientom a dorastu zdravotnú starostlivosť MUDr. Elena Auxtová spolu so zdravotnou sestrou Elenou Franekovou.

O dospelých pacientov sa starala MUDr. Lubomíra Dolinská a pani sestrička Renáta Pobožná. V tomto roku odišla na zaslúžený dôchodok pani doktorka Vierka Weisová. Pôsobila ako zubná lekárka u nás v obci, potom presťahovala svoju ordináciu do neďalekej obce Hronec. Starala sa o chrup mnohým našim občanom. Všetci sme ju mali veľmi radi. Bola milá a vľúdna, ochotná vždy pomôcť. Jej služby ale aj je ľudský prístup nám budú chýbať. Želáme jej aby si zaslúžený oddych naplno vychutnávala každý jeden deň.

V lekární Helenium sa všetkým zákazníkom s vysokou odbornosťou a profesionalitou venovala PharmDr. Helena Giertlová.

10. Počasie

Na začiatku roka 2022 boli na väčšine územia normálne až mierne suché podmienky. Extrémne suchu sa prvýkrát objavilo krátkodobo vo februári v Prešove, na juhozápade v Bratislave, Žihárci a Hurbanove. V marci sa podmienky ešte viac zhoršili. Najskôr bolo extrémne suchu len na západnom Slovensku, ku koncu marca bolo veľmi až extrémne suchu na celom území. V apríli nastalo zlepšenie situácie a až do polovice mája prevažovali normálne až mierne suché podmienky. V máji a júni sa opäť objavilo extrémne suchu. Spočiatku bolo len na východnom Slovensku, neskôr aj na strednom Slovensku. V júli bolo extrémne suchu už aj na západe. V tretej júlovej dekáde bolo extrémne suchu na približne polovici staníc. Počas augusta, kvôli búrkovej činnosti, boli podmienky na území Slovenska rôznorodé. Extrémne suchu prevažovalo na východnom Slovensku a v južnej časti stredného Slovenska. Na začiatku septembra bolo extrémne suchu ešte na východe, ale neskôr sa aj tam situácia zlepšila. V októbri boli na väčšine Slovenska normálne až veľmi vlhké podmienky. Suchu sa opäť objavilo až v novembri. Veľmi až extrémne suché podmienky boli na prelome novembra a decembra na viacerých staniaciach na západnom Slovensku a v priľahlej časti stredného Slovenska. V roku 2022 sa extrémne pôdne suchu vyskytlo najskôr vo februári na Záhorí. V marci sa situácia ešte zhoršila a výrazné až extrémne suchu spolu zasahovalo na konci marca až 27 % územia. V prvej polovici apríla sa situácia na väčšine územia čiastočne zlepšila. Mesiace máj a jún boli veľmi suché na väčšine územia a s narastajúcim výparom sa suchu prehlbovalo na čoraz väčšom území. Veľmi zlá situácia bola na konci júna, kedy bolo extrémne suchu. V prvej polovici júla nastalo čiastočné zlepšenie, ale len na krátky čas. V druhej polovici júla 2022 extrémne suchu opäť úradovalo. Úplne najhoršia situácia bola 24.7., keď bolo extrémne suchu na celom západnom Slovensku, na väčšine stredného Slovenska a ojedinele aj na východe. V auguste bol už na západnom a strednom Slovensku dostatok zrážok, ale extrémne suchu ostalo ešte vo východnej časti Slovenska. V septembri a októbri už bola situácia priaznivá. Dopady sucha na staršie lesné porasty v roku 2022 sa pravdepodobne prejavia až v nasledujúcom roku, prípadne v ďalších rokoch na zdravotnom stave lesných porastov. V dôsledku sucha sú lesné porasty oslabené a vytvárajú predispozíciu

pre aktivizáciu sekundárnych biotických škodcov akými sú najmä podkôrny hmyz a drevokazné huby.

11. Dianie vo svete

Ruský prezident Vladimir Putin ohlásil **24. februára** „špeciálnu vojenskú operáciu“, ktorej cieľom mala byť „demilitarizácia a denacifikácia“ Ukrajiny. Ruské vojská agresívne vtrhli na územie našich východných susedov. Inváziu odsúdili všetky demokratické krajiny, na Rusko uvalili medzinárodné sankcie. Ukrajinci stále bojujú, Západ ich podporuje dodávkami zbraní. Tradične aj tento rok priniesol magazín Forbes rebríček najbohatších ľudí sveta. Vo výročnom zozname miliardárov z **5. apríla** bol na čele Elon Musk s majetkom v hodnote 219 miliárd amerických dolárov (neskôr o titul najbohatšieho človeka planéty prišiel). Zo Slovákov obsadil 1 729. miesto Ivan Chrenko, zakladateľ developerskej spoločnosti HB Reavis. Manželka súčasnej hlavy USA Joea Bidena pristála v Bratislave **7. mája**. Strela sa s prezidentkou Zuzanou Čaputovou a navštívila aj krízové centrum pre utečencov z Ukrajiny. Európska centrálna banka zvýšila **21. júla** po viac ako jedenástich rokoch úroky v eurozóne, a to z nuly o 0,5 percentného bodu. Úroková sadzba sa nemenila od roku 2014 v snahe podporiť ekonomický rast. Napätie rastie aj na Taiwane. V roku 2022 spôsobila výrazný nárast napätia augustová provokatívna návšteva vtedajšej predsedníčky Snemovne reprezentantov USA N. Pelosiovej na ostrove. Prezident J. Biden s tým nesúhlasil, ale nemal kompetencie na jej zastavenie. S obavami sa čakalo, ako odpovie ČĽR na tento ostentatívny krok, najmä po jej varovaní, že podnikne voči nemu opatrenia. Nakoniec sa nič zlé nestalo. Washington sa snaží Peking oslabiť aj prostredníctvom vyhlasovania sankcií bez opory v medzinárodnom práve. Vyvíja aj diplomatické a politické kroky zamerané proti Číne. Ide napr. o trojstranný vojenský pakt pre oblasť Tichého oceánu AUKUS (Austrália, Veľká Británia a USA) zo septembra 2021, rozvíjanie spolupráce s Južnou Kóreou a Japonskom i snahy protičínsky zamerat' pôsobenie niektorých regionálnych medzinárodných organizácií. Svet očakával výsledky „polčasových“ volieb, pri ktorých sa vyberala celá nová Snemovňa reprezentantov (435 poslancov) a 35 senátorov (zo 100). Na základe prieskumov preferencií sa očakávalo výrazné víťazstvo republikánov v Snemovni, čo malo J. Bidenovi a demokratom spôsobiť problémy vo vládnutí. K červenej (farba republikánov) vlne však nedošlo. Konečné výsledky sa zverejnili až po vyše mesiac

trvajúcim sčítaváním hlasov a druhom kole volieb do Senátu v Georgii. V Snemovni získali republikáni len 222 kresiel, pričom demokrati majú 213. O krehkosti tejto väčšiny svedčí, že 5. januára ani vo štvrtom kole nebol zvolený kandidát republikánov (K. McCarthy) za predsedu Snemovne (potrebuje najmenej 218 hlasov), čo je prvýkrát od roku 1923. V Senáte republikáni jedno kreslo stratili a majú len 49 senátorov. Spoločnosť v USA je nepokojná a čoraz viac rozpoltená, ale aj značne apatická, keď zhruba jedna tretina obyvateľov nechodí voliť (ide len o odhad, lebo v USA nie je ústredná volebná komisia). Vyhrcovanie napätia v spoločnosti pokračuje. Strany demokratov a republikánov sa značne agresívne navzájom obviňujú z podryvania demokracie a „posvätnosti“ Ústavy. Začalo politické čakanie na kampaň pred voľbami prezidenta v novembri 2024. Vo Veľkej Británii sa v priebehu necelého pol roka vystriedali tri vlády. Ide o historicky nevídaný jav v britských dejinách, ktorý viedol po slove „brexit“ k vytvoreniu ironického spojenia „britaly“, ktoré naznačuje, že politika vo Veľkej Británii sa začína podobáť na Taliansko, kde len výnimočne vláda vydrží do konca funkčného obdobia. London doplatil na svoju spupnosť a nepremyslenosť krokov spojených s brexitom. V dôsledku súhrnu nepriaznivých sociálno-ekonomických podmienok potom upadol do hlbokej viacrozmernej krízy, ktorá sa považuje za najväčšiu za posledných 50 rokov. Narastajúca nespokojnosť obyvateľstva, ktorú sprevádzajú protesty (štrajky) vo viacerých oblastiach. Vo februári uplynulo 70. rokov od nástupu na trón panovníčky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a ďalších štátov Spoločenstva národov (Commonwealthu) kráľovná Alžbety II., ktorá sa stala najdlhšie vládnucou panovníčkou na svete. Český expremiér Andrej Babiš bol opätovne zvolený za predsedu hnutia ANO. Spolkové zhromaždenie zvolilo za prezidenta Nemecka na druhé päťročné obdobie Franka-Waltera Steinmeiera. Ruský prezident Vladimir Putin uznal nezávislosť Doneckej a Luhanskej ľudovej republiky na východe Ukrajiny a podpísal výnos nariaďujúci vstup ozbrojených síl na ukrajinské územie. Americký Senát jednomyselne prijal rezolúciu, ktorou označil ruského prezidenta Vladimira Putina za vojnového zločinca. Mimoriadny summit NATO v Bruseli rozhodol o zvýšení počtu síl vo východnej časti Aliancie, pričom prvým krokom malo byť rozmiestnenie štyroch nových bojových skupín NATO - v Bulharsku, Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku. Maďarsku sa konali voľby do Národného zhromaždenia. Zvítal v nich so ziskom ústavnej väčšiny vládný blok strán Fidesz-KDNP premiéra Viktora Orbána. Americký minister obrany Lloyd Austin oznámil, že Spojené štáty umiestnia na Slovensku jednu batériu systému protiraketovej obrany Patriot spolu s americkým obslužným personálom. Emmanuel Macron sa stal víťazom druhého kola

prezidentských volieb. Súčasný prezident získal 58,5 percenta hlasov voličov, zatiaľ čo jeho vyzyvateľke Marine Le Penovej vyjadrilo podporu 41,5 percenta voličov. Funkcie sa oficiálne ujala nová maďarská prezidentka Katalin Nováková, ktorá je prvou ženou na tomto poste a vo svojich 44 rokoch súčasne najmladšou hlavou štátu v dejinách Maďarska. Slávnostná inaugurácia sa konala o štyri dni neskôr 14. mája. Chorvátsky parlament schválil zákon o zavedení eura ako oficiálnej meny v krajine. Spoločnou európskou menou by sa malo v Chorvátsku začať platiť od januára budúceho roka. Poslanci maďarského Národného zhromaždenia opätovne zvolili za premiéra Viktora Orbána, ktorý tak nastúpil do tejto funkcie už po piaty raz. Fínsko a Švédsko oficiálne podali svoje žiadosti o členstvo v Severoatlantickej aliancii. Rozhodnutie bolo motivované obavami o bezpečnosť, ktoré vyvolala ruská invázia na Ukrajinu. Poslanci izraelského parlamentu (Knesetu) odsúhlasili rozpustenie zákonodarného zboru. Britský premiér Boris Johnson oznámil, že odstúpi z funkcie. Taliansky prezident Sergio Mattarella podpísal dekrét o rozpustení parlamentu. Americký prezident Joe Biden potvrdil zabitie vodcu teroristickej siete al-Káida Ajmana Zawahrího v Afganistane. Novou líderkou britskej Konzervatívnej strany sa stala ministerka zahraničných vecí Liz Trussová. Alžbeta II., najdlhšie panujúca kráľovná Spojeného kráľovstva a 14 ďalších krajín Commonwealthu, zomrela vo veku 96 rokov. Karol III. sa stal oficiálne novým britským kráľom. Predsedníčka Európskej komisie (EK) Ursula von der Leyenová predniesla správu o stave Európskej únie. V septembri sa v londýnskom Westminsterskom opátstve sa konal štátny pohreb kráľovnej Alžbety II a Česká republika z dôvodu zvýšenej nelegálnej migrácie dočasne obnovila kontroly na štátnych hraniciach so Slovenskom. V novembri sa v Izraeli sa konali predčasné parlamentné voľby, ktoré vyhral bývalý premiér Benjamin Netanjahu. Bývalý americký prezident Donald Trump oficiálne oznámil, že v roku 2024 sa bude opäť uchádzať o úrad prezidenta Spojených štátov. Rok 2022 bol bohatý na zmeny bol významne poznačený vojnou na Ukrajine a narastajúcimi cenami potravín a pohonných hmôt.

**ZOZNAM SPRIEVODNEJ DOKUMENTACIE ROK
2022**

FOTOGRAFIE

Technické služby obce Valaská

1. Práca našich TS Valaská

Materská škola Valaská

2. Vynášanie Morény
3. Prednes poézie
4. Vynášanie Morény s MO MS
5. Veľkonočná výzdoba
6. Koncert ZUŠ v MŠ
7. Deň Zeme
8. Stavanie mája
9. Škola v prírode
10. Deň matiek
11. Medzinárodný deň detí
12. Bublínková šou
13. Deň otcov
14. Rozlúčka s predškôlkami
15. Najkrajšia tekvica
16. Jubilanti
17. Chalupkovo Brezno
18. Mesiac úcty k starším
19. Oslavy materských škôl
20. Tradície v MŠ
21. Živý Betlehem

Základná škola Jaroslava Simana Valaská

22. Lyžiarsky výcvik

23. Karneval
24. Matičný pochod
25. Moréna
26. Bábkové divadlo
27. Večerné čítanie v knižnici
28. Výlet do Banskej Štiavnice
29. OK vo florbale
30. Plavecký výcvik
31. Partnerská škola na Heľpe
32. Deň kroja
33. Beh pre zdravé srdce
34. Siedmáci v L. Mikuláši
35. Plavecký výcvik – starší žiaci
36. Deň veteránov
37. Crossfit
38. Vianoce

Základná umelecká škola Valaská

39. výstavy Artspoločenstva EXZU a ZUŠ-Valaská „Interpretácie“ a Výstava obrazov – Deň učiteľov Valaská
40. Koncert ku Dňu matiek
41. Hudobný odbor – návšteva štátnej opery v BB
42. Tanečná súťaž v ZUŠke
43. Predstavenie pracovnej verzie knihy „SLOVENSKOM“
44. účasť výtvarného odboru na oceňovaní víťazov vo výtvarnej kategórii súťaže „Dole Hronom“ na Telgárte. (Eliška Stieranková 3. miesto v kategórii „ZUŠ“)
45. Záverečný koncert tanečného odboru v KD Valaská
46. Vernisáž výtvarného odboru VODA – KD Valaská
47. Cínový workšop – zameraný na tvorbu malej plastiky
48. Vianočný koncert a vystúpenie tanečného odboru v KD Valaská

Kultúra

49. Fašiangy vo Valaskej
50. Matičný pochod „S úctou a vďakou“ k pamätníku padlým rumunským vojakom na Hnusnom
51. Vynášanie Morény na Piesku
52. MO MS a MŠ Valaská - Stavanie mája
53. Program ZUŠky ku Dňu matiek
54. Cesta rozprávkovým lesom
55. 50. ročník Festivalu dychových hudieb, memoriál Jožka Kučeru. Sprievodným podujatím boli Remeslá v objatí hudby
56. Oslavy SNP v obci
57. Jánska vatra pri HPU
58. Súťaž o najchutnejšiu haruľu pri HPU
59. spevokol Lipka oslavoval koncertom v KD Valaská svoje 20te výročie vzniku
60. tradičné dedinské páračky
61. Advent v našej obci
62. Živý Betlehem

Šport

63. OFK Slovan Valaská
64. Krme
65. Športová streda venovaná volejbalu
66. Športová streda venovaná futbalu
67. Športová streda venovaná florbalu
68. Športová streda venovaná basketbalu
69. Zafkov pohár vo florbale
70. Piaty ročník súťaže o PUTOVNÝ POHÁR starostu obce Valaská a memoriál Pavla Zelenčíka

Cirkevný život

71. Milión detí sa modlí ruženec

72. Stretnutie na počesť pátra Alojza Kolmačku

73. Oslavy patróna nášho kostola Sv. Martina

74. Farský denný tábor